

Caverion

**Fingrid Oyj - Toimittajien
työturvallisuusryhmä**

**Nostolaitteen käyttö
asennusnostoihin**

5.2.2018 Kimmo Honkaniemi / Caverion Suomi Oy

Nostolaitteen käyttö asennusnostoihin

- Tarve aiheen käsittelyyn on tullut työmailta. Erityisesti työkoneiden kuten kaivinkoneen käyttö asennusnostoihin on herättänyt keskustelua mikä on sallittua ja mikä ei
- Ote Kiikanlahden sähköasemaprojektin Työturvallisuusauditoinnista 2016

Työmaalla havaittiin, että kaapelikanavaelementtejä nostettiin kaivinkoneella. Sovittiin, että pääurakoitsija tarkastelee onko kaapelikanavien ja muiden betonielementtien paikalleen nostot asennustyötä. Asennustöitä ei voida tehdä kaivinkoneella.

Nostolaitteen käyttö asennusnostoihin

Asennustöitä ei voida tehdä kaivinkoneella?

- Fingridin Turvallisuutta koskevat sopimusehdot 2017 - S94200 (päivätty 1.4.2017) ei ota suoraan kantaa asiaan
- Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009 kohta 35 §:
Käytettäessä kaivinkonetta tai kaivuria viemäriputken tai muun elementin asentamiseen kaivutyön yhteydessä on erityisesti huolehdittava siitä, ettei vaarallisissa paikoissa ole henkilöitä ja että laite on varustettu luotettavalla nostokoukulla. Kaivinkoneen suurin sallittu kuorma nostotyössä on määritettävä luotettavasti.
- Työsuojeluhallinnon Käyttöasetuksen soveltamissuosituksia kohdasta 4.2.3. Nostolaitteen valinta (s. 19):
"Joihinkin työkoneisiin, kuten kaivureihin ja etu-kuormaajiin, on sallittua kiinnittää koukku yksikkökuorman nostamista varten. Nämä laitteet eivät kuitenkaan sovellu käytettäväksi muuhun kuin tilapäiseen nostotyöhön. Asennustyötä niillä ei saa tehdä."

→ Onko kahdessa alimmassa ristiriita?

Nostolaitteen käyttö asennusnostoihin

- Käyttöasetuksen soveltamissuosituksia kohdassa 2.2.2 on sanottu myös seuraavaa:

2.2.2 Käyttöasetuksen suhde erityisiä töitä tai toimialoja koskeviin päätöksiin

Työvälineiden käyttöä ja tarkastuksia koskevia säännöksiä sisältyy työturvallisuuslain nojalla annettuihin valtioneuvoston päätöksiin ja asetuksiin esimerkiksi

- valtioneuvoston päätös käsin tehtävistä nostoista ja siirroista työssä (1409/1993)
- valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemisesta melusta aiheutuvilta vaaroilta (85/2006)
- valtioneuvoston päätös henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä (1407/1993).

Erityisiä töitä ja työaloja koskevia säännöksiä ovat mm.:

- valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (205/2009)
  - valtioneuvoston asetus räjähdyskelpoisten ilmaseosten työntekijöille aiheuttaman vaaran torjunnasta (576/2003)
  - valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011)
  - valtioneuvoston asetus alusten lastauksen ja purkamisen työturvallisuudesta (633/2004), muutokset (405/2008 ja 1050/2011)
  - sähköturvallisuuslaki (410/1996, useita muutoksia) ja sen nojalla annetut alemmanasteiset säädökset.
- Käyttöasetus voi kuitenkin tulla sovellettavaksi myös mainittujen erityissäädöksen soveltamisalueeseen kuuluviin töihin ja työoloihin siltä osin, kuin erityissäännökset eivät sisällä käyttöasetuksessa säädettyjä asioita. Jos käyttöasetus ja erityissäännös ovat päällekkäisiä, ristiriitaa ei synny, sillä silloin käyttöasetusta ei sovelleta. Jos käyttöasetus säättää jostain asiasta, jota erityinen säännös ei koske, sovelletaan käyttöasetuksen säännöksiä. Kun kysymys on turvallisuutta koskevista säännöksistä, tulee säännöksiä pyrkiä soveltamaan ristiriitatilanteessa turvallisuuden kannalta edullisimmalla tavalla.

→ Jos ristiriita on niin tällöin käyttöasetusta ei sovelleta. Ensisijaisesti voidaan täten soveltaa 205/2009.

Nostolaitteen käyttö asennusnostoihin

- Viimeinen kohta:

Kun kysymys on turvallisuutta koskevista säännöksistä, tulee säännöksiä pyrkiä soveltamaan ristiriitatilanteessa turvallisuuden kannalta edullisimmalla tavalla.

→ Syytä tehdä riskikartoitus esimerkiksi elementtien asennusnostosta:

- Kaivinkoneen suurin sallittu kuorma on määritetty luotettavasti
- Nostimessa on takaiskuventtiili, jolloin hydraulikan pettäessä kuorma ei tipu
- Sovitaan työtavaksi että kaivinkoneella ”raahataan” elementit asennuskohteeseen mahdollisimman lähellä maanpintaa

→ Vertaa tätä esimerkiksi siihen, että hiab-auto nostaa kaapelikanavat omalle lavalleen, sitoo kuorman, siirtää lähelle kohdetta, petaa auton todennäköisesti moneen eri kohtaan jne. Tällöin kuormat kulkee myös aina korkeammalla kuin kaivinkoneella siirrettäessä.

Voisiko tehdä seuraavan yhteenvedon?

- **Elementtiperustuksien asennus maanrakennustöiden yhteydessä on sallittua huolellisen riskikartoituksen ja työvaihesuunnitelmien kautta. Rakennustöiden jälkeisiä asennustöitä kaivinkoneella ei saa tehdä.**

Nostolaitteen käyttö asennusnostoihin

PÄIVITYS 5.2.2018

Fingridin uudet Turvallisuutta koskevat sopimusehdot 2018 - S94200 (päivitetty 1.1.2018) on päivitetty 205/2009 lausekkeella:

Käytettäessä kaivinkonetta perustus- tai muun elementtien kaivantoon asentamiseen kaivuutyön yhteydessä tulee toimittajan huolehtia, ettei nostotyön aikaan ole henkilöitä vaarallisissa paikoissa ja että laite on varustettu vaatimusten mukaisella nostokoukulla. Kaivinkoneen suurin sallittu kuorma nostotyössä on määritettävä luotettavasti

Kysymyksiä? Ajatuksia?

Kiitos.